

ՎԵՐԱԳԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

1863 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 12

ՓԵՆՉԱԿԵՆՊԷ

ՆՈՒՄԵՐՈ 32

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱՆԻԼԻՅԷ

Մէճլիսի վալա ազալըը, Համըշէրիֆ վալիսի սապըգ, տէվլէթլու Մէհմէտ Լաշին փաշա հազըթլէրինէ :

Լաֆաֆը հիւմայուն նէգարէթը ճէլիլէոի մէճլիսի վալա ազասընտան աթուֆէթլու Ֆիւրիտ էֆէնտի հազըթլէրինէ :

Ըթապըր ամիրէ միւտիւրլիյի փայէլուլէրինտէն Սուլու Հէրիֆ պէյէ ըրթպէյի միրսիւրանի :

Օրտույի հիւմայունլէր գափու քէթիւտալըը նիզամիյէ քնաթիպի էսպագ, սաաւտէթլու Հիւսնիւ պէյ էֆէնտի հազըթլէրինէ :

Հիճազ խաֆթանաղալըը խըտմէթիսա զինէի հիւմայուն գափու շուգատարը Օսման Հիւմի էֆէնտիյէ թէվիճիս պույրուլմուշ տուր :

— Սագըզտա պիր գաշ կիւն ագտէմ պիր ույդունսուզլուդ վագի օլուպ, էհալի իլէ հիւքիւմէթըմահալիյէ պէյնիստէ պազը պէրուտէթ հասըլ օլտուղու իշիտիլմիշ իտի :

Պու մատտէ կէօթիւնիւր քի միւհիմ պիր շէյ տէյիլ տիր, զիրա հէր նէ գատար թաւաֆը սալթանաթը սէնիյէտէն թօպլսանէի ամիրէ ֆէրիզանը քիրամընտան սաատէթլու Լիլի փաշա հազըթլէրի Պէյրօն նամ վափօրու հիւմայուն իլէ օլ ճանիպէ կէօնտէրիլմիշ իտէ տէ, պու մատտէ հագգընտա եէնի պիր հավատիս զուհուր իթմէյիպ, եալընըլ Իզմիրտէ թապ ու նէշը օլունան Լաֆէրիս զազէթասը պու պապտէ պազը հավատիսաթ տէրճ իթաիյիտէն, պիզ տախի սյնի իլէ զազէթամըզա տէրճ իտէրիզ :

«Սագըզտա աղըր վուգուաթլար իճրայէ կէլմիշ տիր :

«Իշպու ալաֆրանկա Սեպտեմբերին 15ին ճի կիւնիւ Սագըզ միւհադաթընտան օլան Վրօնտատոս գարիյէսինին Րում էհալիստէն պիր գաշ քիշի իլէ շէհըր մէգքիւր մուհաֆազա սաքէրի պէյնիստէ Վուստքի նամ մահալտէ պազը նամալիւմ սէպէպլէրէ մէպնի պիր միւնաղաա զուհուր իտիւպ, գան տէօթիւլմիւշ տիր : Պու էսէֆէնկիզ գալիշատա պիր Օսմանը սաքէրի էօլիւպ պիրի տախի մէճրուհ օլմուշ իտէ տէ, Րումլարտան տախի իքի քիշի եարալանմըշ տըր :

«Պու մատտէ իւզէրինէ, Վրօնտատոս էհալիսի սիլահ ալըպ գալիւպը թաղէլէմէք կիպի հարաքէթլէրտէ պուլունմուշլար, մէմլէքէթ մէճլիսի իշ պու մէսէլէյի թէսվիյէ իթմէք իւզըրէ, անիստէ ճէմ օլմուշ տուր :

«Իշթէ պու մատտէ իւզէրինէ քիւն ալաշամ պիզէ կէլէն թէլէկրաֆ շու վէճ իլէ եպըրը տըր :

Սագըզ 17 Սեպ :

Լահալի իլէ աքէրլէր պէյնիստէ պիր միւնաղաա զուհուր իտիւպ, իշէրպու կիւնտահա պէտթէր օլարագ, էֆքեարլար թահրիգ օլունմուշտուր : Եսքէրլէր թարգիյէ իսթէմէքտէ տիրլէր, վէ տէրունու պէլտէտէ միդտարը վաֆի գուվէյի սաքէրիյէ պուլունմայըպ պէյլիք կէմիսի տախի պուլունմաւորընտան, եէնիտէն գան տէօթիւլմէսի իշիւն հէր քէս գօրգմագտէ տիր :

«Իզմիր վալիսի տէվլէթլու փաշա հազըթլէրի Լաֆէն նամ վափօրու հիւմայունու օլ ճանիպէ կէօնտէրմիշ տիր :

— Ըթինտա մուգիմ տէվլէթը Լիլիյէ սէֆիւրի սաատէթլու Ֆօթիտաի պէյ էֆէնտի հազըթլէրի, մէզունէն վէ մուվագգաթէն կէլէն Տումա իթմէսի կիւնիւ տէր սաատէթէ կէլմիշ տիր :

Թատիկի 128-րդ

Պագեթայը մի թէպէտէսինտէ շու վէճէլէ
եազըը տըր :

«Պագը էրպապը վուգուֆուն ըիվայէթը
վագասընա կէօրէ, մէսարիֆաթ մուհասե-
պէսի քէթէպէսինտէն Վազիֆ էֆէնտի,
Տէրսէֆֆրոգայը ասքէրիյէ իտարէսի մէմու-
րիյէթինտէ պուլունտուղն միտտէթճէ,
ուսուլու իսթիգամէթին իսլաֆընա կիտէ-
րէք ինֆիսալ իտիւպ, բույէթ օլունան մու-
հասէպէսինտէ խայրէճէ զիմէթի թէպէյիւն
իյլէտիյի մահալինտէն ինհա գըլընմասը վէ
պուրայա քիւլիւյէթլու փարա կէթիւրտիյի
թէվաթըը պուլմասը իւզէրինէ, մուսայի-
լէյճ օ արալըգ իքի մահ գատար պապը ա-
լիտէ թէվգիֆ գըլընարադ, մուհասէպէյի
մէքքիւրէնին խազինէճէ իքմալը թէտգիգա-
թընտէ իճապընա պագըլմագ իւզըն սէպիլի
թէսլիյէ գըլընմըլ իստէ, պագը մանա սէ-
պէպիյէ, նէ բույէթը մուհասէպէսի իթմամ
օլունմուշ, վէ նէ տախի ագգէտէն խազն-
նէճէ պիւր սէլլէթէ ալընապիլմիլ իտի :

Կէչէնտէ տիվանը մուհասէպաթ վէ տպըը
շուրայը ասքէրիտէն պիւրէր աղա իլէ խազն-
նէի մալիյէնին պագը մուհասէպէճի վէ միւ-
մէյիզէրտէն միւրէքքէպ պիւր զօմիսիօնթէշ-
քիլ օլունմուշ վէ էֆէնտիյի միւմայիլէյճ
վէ սայիւր իգթիգա իտէնլէր ճէլպ իլէ խ-
թինթագլէրի իճրա օլունտուղն, քէնտիսի-
նին սէքիլ պիւր Օսմանլը լիւրասը գըյմէթին-
տէ գօնսօլիտէսի օլտուղի զահիւրէ իսրաճ ի-
լէ միւլթէֆի պուլունտուղն մահալտէն ճէլպ
գըլընարադ, իքմալը մուհասէպէսինտէ թէ-
պէյիւն իտէճէք հայլէ կէօրէ իճապընա պա-
գըլմագ իւզըն թէսլիլի խազնէն իտիլմիլ, վէ
մէյտանէ գօնուլան էվլագըր միւֆատընճէ
շունտա պունտա 75000 զուրուշտան միւ-
թէճավուզ ալաճաղը թէպէյիւն իթմիլ, վէ
պու քէրէ օլունան թէտգիգաթ հիւքմիւնճէ
օնիւր գըլընմըլ գատար իսթիլասաթ վէ
զիմէթի զուհուր իտէճէյի անլաշըլարագ

մուհասէպէի մէքքիւրէնին տէրտէսթըրույէթ
վէ իքմալ պուլունտուղն թահպիգ գըլընմըլ
տըր :

«Պու մատտէ՝ միտտէթը մէտիտէ միւրքիւ-
թը ինհա գալմըլ իքէն, մալիյէ նազըրը տէվ-
լէթլու Ֆրաղը Մուսթաֆա փաշա հազրէթ-
լէրինին էսէրը հիմմէթիյլէ պէր վէճէր մու-
հարէր զահիւրէ իսրաճ օլունտուղն կիպի,
պունտան պէօլլէ տահա էչէմմիյէթլի օլան
հուգուգու մէքթումէի խազնէնին իսթիւր-
տատը հագըրնտա միւշարէլէյճ հազրէթլէրի-
նին մուսթագիյէթինի թէմէննի իտէրիլ :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Ինիւլթէրու. Գրաթիշա Մամանիատան
ավտէթ իտիւպ, Լօնտայա վասլ օլմուշ :
Լանայը բահտէ Պէլճիգա մէմալիքինտէ վա-
գիլ, վէրսա լիմանընա օղտայրպ, Պէլճիգա
գրալը իլէ միւլագաթ իթմիլ :

Լոնտան. Գրալ հազրէթլէրի Բուտա
իմէրաթօրու իլէ միւլագաթ իթմէք իչիւն
Բէթէրապուրկա կիթմէք իւզըն Խօլա չըգմըլ
տըր : Իմէրաթօրու միւշարէլէյճ իսէ պու
կիւնլէրտէ Բէթէրապուրկա պուլունմայրպ,
իմէրաթօրիչանըն օլտագիլ Գրըմտա վագի
Լալմա նամ շէհրէ կիթմիլ տիւր : Երթըգ
պիլինմէզ քի Լոնտան գրալը տախի իմէ-
րաթօրու կէօրմէքիչիւն Գրըմմըլ կիտէր,
Խօլա իմէրաթօրուն կէլմէսինէ մի պէքլէր,
քի պու սէպէպ իլէ գրալը միւշարէլէյճին
Երթնայա թէշընֆլէրի պիւր իքիւյ կէրույէ
գալըր :

Ֆիրման. Իմէրաթօր Պիարից նամ մա-
հալտէ տիւր : Բէթէրապուրկա վէ Վիէնտա-
տէ վագի Ֆրանսըքսէֆիլլէրի պիւրէր պէհա-
նէ իլէ փարիսէ կէլմիլլէր տիւր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԼԻՅԷ

Պու սապահ Խաթանպօլուն չարշու վէ պա-
զարլէրինտէ վէ Խան գափուլարընտա շէքիլ-

սիզ եաղբար վէ Վանը ելֆազը իւէ պիր
իյլան տիվարլար եափրշարըմը տըր :

Սէգքիւր իյլանը օգուտուղումուղտա, մա-
էլինտէն օլտուղու գատար շունու անւայա-
պիւմիշիւ քի, պիւթիւն Վանը Լըմէնի-
լէր աղնիայը միլէթտէն օլանլէրին զուլմ ու-
թէատտիսինտէն խելաս օլմագ մագսէտիլէ,
Փափան օլմայը գարար վերմիշէր, վէ իս-
թէյէնլէր իշ պու Փազար կիւնիւ Պէիշլէ-
թէնէնի կօնի տէնիլէն մահալէ ճէմ օլմայա
տալէթ օլունմուշար տըր : Թաֆսիլաթը
Ղուամ իրթէսի կիւնիւ :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԻԹԵՆԵՎԻՅԷ

Պէյօղլու սաքինլէրինտէն պերպեր Վարա-
պետ նամ քիմէ, Երմաշտա վագի մանաս-
թըրա գիյարէթ իթմէք իւզըէ, զէվճէսի վէ
պիր չօճուղու իլէ պերապեր Իզմիտ վարօ-
րունա պինմէք իշիւն քէօփրիւյէ ինիւպ,
վափօրու մէգքիւրէ կիրէրքէն, Տէր նասըլ
իսէ չօճուղու տէնիլէ տիւշմիւշ, վալիտէսի
տախի չօճուղու գուրթարմագ նիյէթիլէ
արգասը սըրա տէնիլէ աթըլըպ, պիշարէ
Կարապետ իսէ օնլարըն իքիսինին պէյլէճէ
տէնիլգտէ չապալանաթըլարընը կէօրտիւքտէ,
Տէման քէնտիսի տախի արգալարը սըրա ա-
թըլմըշ, վէ օրատա պուլունան գալըզլար
վէ պէյլիք սանտալը եէթիշիւպ, Տէր նէգա-
տար չօճուղու իլէ վալիտէսին չըգարապիւ-
միշ իսէլէր տէ Կարապետի պիր տիւրլիւ
տէնիլգտէ պուլամամըշար : Սէրգումուն իւ-
զէրինտէ 3.000 զուրուշ գատար ագչէ պու-
լունտուղու իշիտիլմէքտէ տիր :

— Սալը ախլամը Պէյօղլունտա Գալիօն-
ճու գուլունղունտա քեալին պիր մէյիսանէ-
տէ պիր գաչ քիշի պէյնինտէ պիր միւնա-
զաա գուհուր իտիւպ, վէ կիթտիքճէ ճէսա-
մէթ քէսպ իտիւպ, իշէրինտէն պիրի պըջա-
ղը չէքիպ պիր գասուպ ուշաղընը վուրմուշ
տուր :

— Տէրունու քէօփրիւտէ իշէմէքտէ օլան
Ղիւլէ նամ վափօրուն, պունտան ագտէմ
գազանընտա վէ մաքինասընտա օլան պազը
սագաթըլըզլարը թամիր օլունուպ, տիւնքի
կիւն թէճրիւպէ իտէրքէն, գազանը փաթլա-
յըպ, տէրունինտէ օլան աթէշճի իլէ պիրսայ-
ըսը եանըպ թէլէֆ օլմուշ տուր :

— Սէֆայինի Տիւմայունու Տազըթըր շա-
Տանէտէն բօսթա թարիգի իլէ Եյիթէֆանօ-
սա իշէթտիրիլմէքտէ օլան Խայրէտտին նամ
վափօր սիվարիսի, ասաքիրի պահրիյէի շա-
Տանէ գօլ աղալարընտան ֆիւթուվէթլու ԵՏ-
մէտ գափուտան, իշ պու Ղուամ իրթէսի
կիւնիւ Եյիթէֆանօստան եօլճուսունու իր-
քեապ իլէ տէր սաատէթէ կէլուր իքէն, Ին-
կիլթէրա տէվլէթի թէպաանընտան Ղիւզէֆօ
նամ թաճիրին մալի օլուպ, Բանայօթ գա-
փուտանըն Սիլիվի փանայըրը եօլճուսուլա
մէմլու, սիվար օլտուղու Պրէնէն թէսիլիյէ
օլունան վափօր սէֆինէսի կիճէ Տալիլէ
Օլէթիուն պուրնու սըզլարընտա գարայա
օթուրմուշ օլտուղի պիւ միւշաՏէտէ, գափու-
տանը միւմայիլէյիին էսէրը տիրայէթ վէ
գինունու պահրիյէճէ տէրքեար օլան մէՏա-
րէթի ճիՏէթիլէ, սուլարը իսգանտիլ իտէ-
րէք, վէ զիքր օլունան վափօրուն գըլ թա-
րաֆընա կիտէրէք, սանայիյի լաղըմէի պահ-
րիյէ իճրասիլէ պիլ լութֆու թաալա մէգ-
քիւր վափօրու խալէլ կէլմէքսիլին գուր-
թարմըշ, վէ միւմայիլէյիին իշ պու էսէրը
ղայրէթը տիրայէթքեարանէսի շայանը
թահսին պուլունմուշ տուր :

— Իլէնի Տէրու Ղազէթասը կէչէնլէր-
տէ ումուրու մալիյէյէ տայիր պիր պահս
տէրճ իթտիյինտէն, վէ պու իսէ մաթպուլաթ
Տագգընտա վազ օլունան նիղամըն խիլաֆրն-
տան պուլուն ողղունտան, Պապը ալի ճա-
նիպինտէն քէնտիսինէ պու տէֆա պիրինճի
իլաթար (ալիբիսա) վէրիլմիւշ տիր :

— Իզմիրտէ չօգտան պերու եաղմուր եաղ-
մամըշ օլտուղունտան, չէշմէլէրտէ սու գալ-
մայըպ, գուլունլարըն, սուլունա վարընճայա

գատար չէք լինիլ, վէ Եհալիյի պէտէ սու-
սուզուողտան փէք չօք զահմէթ չէք մէքտէ
օլտուզլարը օլ թարաֆտան կէլէն մէքթիւպ-
լէրտէ եազըլը տըր :

— Սէլանիքտէ դարընըն պիրի իւչ նէֆէր
էրքէք չօճուգ տօղուրմուշ :

— Ինկիլթէրա սէֆիրի Սըր Հէնրի Պու-
վըր ճէնապլէրի պուշտան ագտէմ սէյր ու
սէյահաթ զըմընտա Մոնթօրա կիթմիշ օ-
լուպ, օրատա միւզիմ Բուժ մէրխասսըն-
տան վէ պիւթիւն բուհանի կիրուհինտէն իհ-
թիրամաթը ֆալիգէ իլէ գապուլ օլընմուշ,
վէ պիր գաչ կիւն օրատա պէյթուլթէթ իթ-
տիքտէն սօնկրա, իշ պու սալը կիւնիւ Գա-
րաթի նամ վաթօր իլէ տէր սաատէթէ ալ-
տէթ իթմիշ տիր :

— Թարաֆըր սալթանաթը սէնիյէտէն վու-
զու պուլան թէշվիպաթ իւզէրինէ, չէր նէ
գատար պու սէնէի միւպարէքտէ մէմալիքի
մահրուսէյի շահանէտէ տօգուզ էիւզ էլլի
պին գանթար փամուգ հուսուլէ կէլտիյի
թախմին օլընմագտէ իտի իսէ տէ . Խար-
փութտա վէ Լնաթօլընմուշ սալըր թարաֆ-
լէրինտէ քիւլլիյէթլի փամուգ էքիլթիշ վէ
փէք կիւզէլ մահուլ վիրմիշ օլուպ,
փէյտէրփիյ տէր սաատէթէ վիրուտ իթմէք-
տէ պուլընտուղընտան, տահա կէօմրիւք-
տէն չըգարըլմագսըզըն թիւճարը թարա-
ֆընտան պէհէր գըյէսի իկիրմի զուրու-
շա սալթըն ալընմագտէ օլտուպ, պուն-
լար իլէ պէրապէր իխրաճ օլընմագ փա-
մուղըն միգտարի պիր միլիօն գանթարը
թէճալուզ իտէճէյինտէն, պու սէնէ մէմա-
լիքի մահրուսէի շահանէտէն իխրաճ օլընման
փամուղըն գըյէթի պիր միլիօն եէտի եիւզ
ալթմիշ պին քէսէ ագչէյէ պալիշ օլաճաղի
հիսապ օլընմագտէ տիր :

— Ղըրպ մասլահաթիւզարը միւսիւ Բիս-
թիչ պու տէֆա մէզունէն վէ մուվադդա-
թէն Պէլիքատա ազիմէթ իթմիշ օլտուղըն-
տան, միւմալիլէյին ալտէթինէ գատար

սըր քեաթիպի պուլընման միւսիւ Բանօֆ վէ-
քեսլէթ իտէճէք տիր :

— Մըրըրտա պիր եէնի մահալէ եափը-
լըպ, իսմինէ տախի Սէհէմմէտ Լի մահալ-
լէսի գօնմուշ տուր :

Թահլէլէլէ Ֆիլիպէ վէ Լահմէ Ֆիլիպէլէն
ֆիլիպէ :

69 00 Թահլէլէլէ միթաղէ
57 00 Սուդատտէմ չըգարըլան Լահմ
58 15 Սուախարէն չըգարըլան Լահմ

ԻՅԱՆՆԱԹ

Իշպու զաղէթա հաֆթատա իքի տէֆա ուֆագ
գըթա իլէ, վէ պիր տէֆա պէյիւք գըթա իլէ
նէշը օլընուր :

Պիր ելլըզը	100	զուրուշ
Ալթը պլըզը	60	"
Իւչ պլըզը	30	"
Ուֆագ նուսիէսի	1	"
Պէյիւք նուսիէսի	2	"

Թաշըալար իչիւն, 50 սաաթըգ մէսաֆէտէ պու-
լընման էյալէթլէր իչիւն սէնէվի 15 զուրուշ վէ 100
սաաթ մէսաֆէտէ պուլընմանլար իչիւն 30 զուրուշ
փօթա փարաթը ալընրը :

Իլլանաթըն պէհէր սաթըրընտան պիր տէֆա ի-
չիւն 60 փարա, իքի տէֆա իչիւն 40 փարա ալը-
նաճագ տըր :

Իքի տէֆատան զիյատէ գօնուլաճագ վէ պէյիւք
իլլանաթ իչիւն այրը փաղարըգ օլընուր :

ՄԷՄՈՒՐԻՅՆ

ԻՍԹԱՆԳՈՒՍԱՆ . Պէյիւք եէնի Խանըն իւսթ
գաթընտա . Ն° 2 . Վէրագայը Հափատիս օտասը,
ԻՋՄԻՏ . Մ . Յակոբ Աղա Նազարէթէան,
ՊՐՈԻՍԱ . Թէօփիլէ Աղա Գալիօնճէան,
ԷՏԻՐՆԻ . Թարոս Աղա Յօհաննէսէան,
ԹՐԱՊԶՈՒՆ . Խալատուր Աղա Էլմասէան,
ԹԷՔՖԻԻՐ ՏԱՂ . Յարուլթիւն Աղա Ջամճէան,
ԳՆՍՍԻՐԻՅԷ . Յօհաննէս Աղա Պալըգճէան,
ՀԱԼԷՊ . Յովհաննէս Աղա Քիւրքճէանօֆ,
Սայըր էյալէթլէր իչիւն տէ իլէրուտէ մէմուրլէր
թախսիս գըլընաճագ տըր :

ՍԱՀԻՊԻ ՄԱԹՊՈՒՍ ՎԷ ՂԱԶԷԹԱ
Տ . ՄԻՆԱՍԵՆ